

**A profi kert!
A profi partner!
A profi gazdaság!**

Kedves Kertbarátnók, tisztelt Kertbarátok!

2013. évi 7. felhívás

► Csütörtökön, Kecskeméten, szakmai találkozón voltam. Több „profi”, sok hektáron gazdálkodó, környékbeli kertésszel beszélgettem. Almában, meggyben, kajsziiban és szőlőben is a 4. – 5. permetezésnél tartanak. Ők nem kockáztathatnak. Minimális sérülésnél sem tudják piacos áruként eladni a gyümölcsüket. Már csak léalmaként, lé meggyként értékesíthetik.

Most a kertbarátoknak is permetezést javaslok! Érdemes ránézni a molyrajzást követő táblázatunkra.

Ugrásszerűen megnöttek a számok. A Budapesti Corvinus Egyetem kutatói a webkamerás csapdáikkal naponta leolvassák a feromoncsapdáikat és hősszeg-számításukkal pontosítják a lárvák kelését, a károsítás kezdetét. Így még pontosabban meg tudják határozni a permetezések optimális időpontját. Hetente szerkesztik és küldik a mérési adataikat, melyek megtalálhatóak a két honlapon. Köszönjük Hári Katalinnak! A táblázatuk piros száma és a grafikon piros nyila azt jelzi, hogy a tarka szőlőmoly lárvái már kikeltek. Hasonló következtetésre jutott az almamoly esetében a jakabszállási kolléga is. **Pünkösds után permetezni kell a molyok és a cseresznyelég, valamint a gombabetegségek ellen is. (A rovarölő szer az egyre inkább felszaporodó levéltetveket is le fogja tisztítani.)**

► Újabb lehülés és eső várható. **Terjedni fog a varasodás, a tafrina, de a csonthéjasok levéltetvéseire is gondolnunk kell.** Ismételjünk az előző felhívásban megadott technológiával. (Ez az ún. „szisztémikus blokk”, kontakt gombaölökkel kiegészítve a rezisztencia-törés miatt.) A mai fotón a kajszi kezdődő sztigminás (klaszterospóriumos) betegségének a tüneteit láthatják, már a gyümölcsön. A lombon levéllikacsosodás formájában ismerjük. A korai cseresznyéknél már az élelmezésegészségügyi-várákozási időekkel is számolni kell. **Pünkösds hetében a tarka-szőlőmoly mellett már az almamoly, a keleti gyümölcsmoly, a szilvamoly és a kéregmoly kezdeti károsítására is számíthatunk.**

Az ún. kitinszintézis-gátló **Dimilin 25 WP** a tojásba is felszívódik, tehát már a tojásrakás előtt a levélfelületen kell lennie. Később a táplálkozó hernyók vedlését gátolja, 4-7 napon belül fejt ki a hatását.

A **Runner 2 F**-et és a vele teljesen megegyező **Strip-10 F**-et a „rajzás erősödésekor” kell bevetni. Ennek a hatóanyagnak is van tojáslő hatása, de később be kell jutnia a hernyó tápcsatornájába.

Hasonlóan hat az ***Insegar 25 WP***, melyet a javaslat szerint „az első lepkék megjelenésekor kell kijuttatni”. A tojásból a hernyó-, illetve a hernyóból a bábbá váltást akadályozza meg.

A felsorolt rovarölők megkötődnek a levél illetve a gyümölcs viaszrétegében, de nem keringenek el a növényben. Tehát a gyorsan hízó gyümölcsökön, leveleken üres, védtelen foltok keletkezhetnek. Ismételni kell. Általában 3-4 alkalommal, 7-14 napos forduló javasolnak a gyártók. Intenzív lombfelület és gyümölcsnövekedésnél sűrűbben. Ugyanúgy, mint a gombáknál, blokkszerűen, a saját fáim növekedése szerint ütemezve.

Javaslom a fenti rovarölőket, mert a hernyók csak nagyon keveset tartózkodnak a szabad felszínen. A DowAgroScience fotóján a hernyócska, tojástól a berágásig terjedő néhány cm-es útját láthatják, almán.

A repülő lepkék és a már kikelt, még a felületen tartózkodó hernyók gyérítésére egy **kontakt rovarölőt** is adhatunk a fentiekhez. A kontakt szerek, amit eltalálnak, azt viszik, letaglózzák a rovarokat. Rövidebb-hosszabb ideig tartó tartamhatásuk abból ered, hogy némelyikük a szagával elriasztja az ismételt betelepülésre készülő kártevőket. Önmagukban csak folyamatos permetezéssel vinnék el a molyokat. A piretroidok közé tartozik a ***Karate 2,5 EC, a Karate Zeon 5 CS, a Cyperkill 25 EC, a Kaiso Garden, stb.*** (A Karate Zeon 5 CS, Attrade Lambda-Cihalotrin 5 CS illetve Full 5 CS nevekkkel, míg a Cyperkill fellelhető Centris 250 EC-ként is.) Ne feledkezzünk meg az ***Actara 25 WG-ről, és a Mospilan 20 SP (SG)-ről*** sem, melyek rokonvegyületek, felszívódóak. Ezekre is alapozhatjuk a technológiánkat. Az Actara 25 WG a molyok csoportján belül csak az aknázómolyokra, míg a Mospilan 20 SP több más gyümölcsmolyra is engedélyezett. Ez utóbbival a lárvák kelésének a kezdetét kell megcéloznunk, tehát a molyfaj rajzásának az intenzív beindulása után 7-10 nappal kell elvégeznünk a permetezést. (A Bi 58 EC-t használtuk hasonló időzítéssel.)

A ***Trebon 10 F*** többek között almában és szőlőben is engedélyezett a hernyók ellen.

A fiatal lárvákat megcélozva permetezhetünk a ***Dipellet*** illetve a ***Dipel ES-sel***. A hernyónak ennie kell ebből a baktérium spórákat tartalmazó készítményből. Fél óra múlva már leáll a táplálkozása, 2-5 nap múlva elpusztul. Bioszerek, az élelmezésegészségügyi-várakozási idejük csupán 1 nap.

Tehát a feromoncsapdák mérési eredményeire mindenki támaszkodhat. De míg a tojásölő hatással is rendelkező készítményt vásárló kertbarát először a rajzás elején, addig pl. a Mospilan 20 SP (SG)-t vagy a Dipelt használó, a rajzás erősödése után 7-10 nappal permetezzen. Ekkor tudja elcsípni a hernyók nagy részét. A később kelő lárvák ellen ezekkel a szerekkel is ismételni kell.

A tavalyi levelemből idézek, nem változott a véleményem: „Az előző évek tapasztalata alapján elhúzódó rajzásra számíthatunk, a lepkék nem követik a tankönyvek grafikonjait. Nem különülnek el egyértelműen a nemzedékek. Nem lehet egész pontosan meghatározni a védekezési időpontokat, folyamatos vegyszerfedettséget kell biztosítanunk. Milyen lesz az idei év? Az időjárás és a tapasztalat alapján döntsünk, hogy szükséges-e a védekezés! Inkább a lisztharmatra vagy a varasodásra helyezzük a hangsúlyt? Milyen szerekkel és milyen fordulókkal? stb.”

► A **szőlő** szépen fejlődik, már 50 – 70 cm-es hajtásokról tudósított Schmidt Ágnes Egerből. Közeleg a virágzása. Most a rajzó, sőt már kelő félben lévő **tarka-szőlőmoly mellett az erős lisztharmatnyomás** jelenti a legfőbb veszélyt. Pünkösöd után permetezni kell! A fentebb aláhúzott szerek a szőlőben is engedélyezettek. Optimális esetben most egyetlen kezeléssel is kivédhetjük a lárvák kártételét a fürtkezdeményen. Az első nemzedék nyílt felszínen tartózkodó lárvái ellen kontakt szerekkel is védekezhethetünk. (A második nemzedék hernyói már ugyanúgy elbújnak, berágnak a bogyóba, mint a gyümölcsmolyok hernyói. Inkább ekkor használjuk a fejlődést, átalakulást gátló szereket.) Elhúzódó rajzás esetén ismételni kell. Ezt a gombák miatt úgyis megteesszük, tehát ne hagyjuk ki a rovarölőket később sem a permetléből.

Kénnel (lásd 4. felhívás) már idáig is sokan permeteztek, virágzásig még a nagyobb dózissal mehet. Máris kombinálhatjuk valamely lisztharmat elleni felszívódóval, indulhat a szisztémikus blokk: ***Bumper 25 EC, Topas 100 EC, Quadris, Cabrio Top, Dynali, stb.*** (A *Cantus* is engedélyezett, most is kijuttatható, de főleg fürtvédelemre kiváló.) A virágzás végéig, egymást követően 2-4 alkalommal permetezzenek a felszívódókkal. (Néhány szakember ekkor teljesen kihagyja a rezet és a kenet, a virágok perzselésétől tartanak. Csak a fürtzáródás után térnek vissza ezekhez.)

Ne feledjük: a lisztharmat ellen csak megelőzéssel (preventíven) lehet védekezni! Sokat segít a megfelelő művelésmód: ne szórjunk túl sok N műtrágyát, metsszünk szellősen, végezzük el a zöldmunkákat!

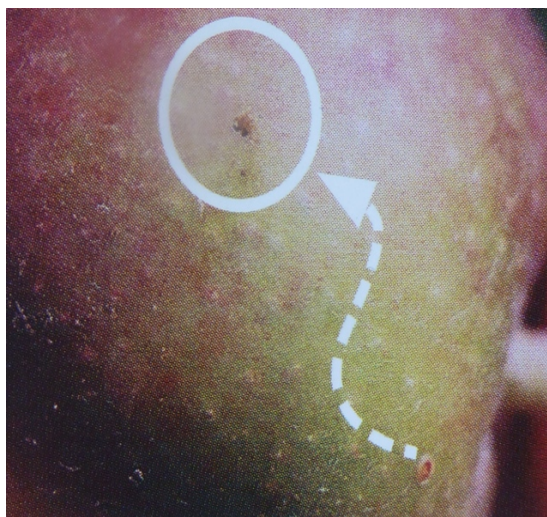
Aki most telepít vagy pótol, az válasszon inkább az ellenállóbb fajták közül pl. régi ismerősünket a Zala gyöngyét vagy a Biancát, a Viktória gyöngyét, a Medinát, stb.

Egyelőre nem fenyeget a **peronoszpóra**. Nem telelt át nagy tömegben, még nem érkezett meg a déli szélhullámmal. De azért legyünk résen, az időjárás kedvez a fertőzésnek!

► A fotón az illattal is megerősített sárgalap látható. Gyülekeznek a **cseresznyelegyek**. Ahol korábban „kukacos” volt a termés, ott védekezést javaslok. Permetlével kezelt fa fogadja a legyeket! A felszívódó **Actara 25 WG** és a **Mospilan 20 SP** (és az 5. felhívásban felsorolt változataik) egyben a fekete cseresznye-levéltetű ellen is hatásosak. A korai fajtáknál igyekeznünk kell, mert 2 hét a szerek élelmezésegészségügyi-várakozási ideje. Érés előtt már csak a **Kaiso Garden** (7 nap) míg a **Karate 2,5 WG** és a **Karate Zeon 5 CS** (3 nap) engedélyezett, a zárójelben lévő várakozási időkkal. Kontaktak, csak a repülő legyeket tizedelhetjük velük, a termésben élő nyíveket már nem érik el. A tavalyi 7. felhívásban részletesebben is írtam a két légyfajról.

► A **fénycsapdába** folyamatosan repülnek az almásokban károsító aknázómolyok, a dísznövényeken rágó medvelepkék, a káposztamoly, a mandulacincér és a bagolylepkék közül megjelent a **gamma-bagolylepké** is. Araszoló hernyója jelentős kártevő lehet, a zöldségágásokban, dísznövényeken és a szántóföldön is rághat.

► Lehet, hogy a **tűzelhalást** fotóztam naspolyán? Az előrejelző műszerek szerint bekövetkezhetett a hajtásfertőzés. A pásztorbotszerűen behajló hajtásvégek, a megbarnult levelek a kórokozót valószínűsítik, de a krémszínű baktériumcsepp kiválását nem találtam meg. Nem lehetek biztos a diagnózisban, csak laboratóriumban tudnák pontosítani a kiváltó okot. Sok károsítót követhet hasonló tünetet... Amennyiben kiderülne, hogy a baktérium a ludas, a beteg hajtások mielőbbi eltávolítását javasolnám, 40-60 cm egészséges rész lemetszésével együtt.

Budapest, 2013. május 18-án.

Üdvözlettel:

Zsigó György, NMNK

Hermes Üzletek, ahol a növényvédő szereket megvásárolhatják*:

- Kertészeti Áruház
- 2011 Budakalász, Lupa szigeti elágazás – 26-340-296
- Kertészeti Áruház
- 1132 Budapest, Váci út 6. – 3-110-046
- Kertészbolt
- 1077 Budapest, Baross tér 16. – 3-426-722
- Kertészbolt
- 1024 Budapest, Moszkva tér 3. – 2-124-201

- Kertészeti és Iparcikk Szaküzlet
- 1134 Budapest, Bulcsú utca 23/a. – 3-408-643
- Kertészbolt
- 1114 Budapest, Bartók Béla út 66. – 4-666-103
- Méhészeti és Kertészeti Szaküzlet
- 1094 Budapest, Ferenc krt. 37. – 2-181-750
- Kertészbolt
- 1025 Budapest, Pusztaszeri út 95. – 4-384-298

*Kérjük, tájékozódjon előre, hogy az adott üzletben megtalálható-e az Ön által megvásárolni kívánt vegyszer!